ČASOPIS O ŽIVLJENJU V DOMU
LETNIK 11
NOVEMBER – 2019

LE ENO JE POTREBNO

Pomagajmo dušam v vicah!

Če lahko na tem svetu molim za svojega brata, moram še več misliti na svojega brata po smrti ter mu svojo ljubezen izkazovati namesto z nekoristnimi solzami z veliko bolj učinkovitimi sredstvi svoje molitve. Cerkev nam naklanja v prvih osmih dneh novembra popolni odpustek za vsak obisk pokopališča in molitev za rajne.

Prav tako ga je mogoče prejeti v vseh cerkvah in javnih kapelah 1. in 2. novembra ter na predhodno ali na naslednjo nedeljo, če smo bili pri spovedi in obhajilu ter molimo po namenu svetega očeta (po namenu svetega očeta izmolite oče naš, zdravo Marijo, slavo. Pred molitvijo morate izreči: »Po namenu svetega očeta.«).

Odpustek lahko namenimo rajnim, ki so še v stanju očiščevanja in jim lahko pomagajo tisti, ki so že pri Bogu, in mi, ki še romamo po zemlji s svojimi molitvami, darovanimi mašami, dobrimi deli in odpustki; sami sebi namreč ne morejo več pomagati.

Zakaj sveta maša?

Zato, ker se na našo prošnjo daruje Kristus. Bogu se daruje samo Kristus kot najljubša žrtev. Duhovnik je samo Božji predstavnik, tisti, ki se žrtvuje za nas, pa je Bog. Duša pokojnika, ki je prišla v vice, na dan pokopa jasno vidi, če resnično molimo zanjo ali pa smo na pogrebu samo kot gledalci.

V zvezi z mašo naj navedem lep primer, ki ga je povedal arški župnik svojim faranom: »Dragi moji, neki dober duhovnik je imel nesrečo, da

je izgubil svojega dragega prijatelja in je veliko molil za pokoj njegove duše. Nekega dne mu je Bog dal spoznati, da je prijatelj v vicah in da strašno trpi. Sveti duhovnik je bil prepričan, da za pokojnega prijatelja ne more storiti nič boljšega, kot da daruje zanj sveto mašo. V trenutku posvetitve je vzel v roke hostijo in rekel: »Sveti in večni Oče, narediva pogodbo. Ti imaš v svojih rokah dušo mojega prijatelja, ki je v vicah, jaz pa imam v mojih telo tvojega Sina. Zato, dobri in usmiljeni Oče, osvobodi mojega prijatelja, jaz pa ti podarjam tvojega Sina z vsemi zasluženji njegovega trpljenja in smrti.« Prošnja je bila uslišana. Prav v trenutku povzdigovanja je videl, kako gre duša njegovega prijatelja, žareča od sreče, v nebesa. Bog je sprejel pogodbo.«

Zato, kadar hočemo rešiti dušo dragega bitja iz vic, naredimo isto: darujmo Bogu s pomočjo svete daritve njegovega ljubljenega Sina z vsemi zaslugami njegovega trpljenja in smrti. Oče nam ne bo mogel odreči te milosti.

Iz svetega evangelija po Janezu: »Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Vaše srce naj se ne vznemirja. Verujte v Boga, tudi vame verujte. V hiši mojega Očeta je mnogo bivališč. Če bi ne bilo tako, bi vam bil povedal, ker odhajam, da vam prostor pripravim. In če odidem in vam prostor pripravim, bom zopet prišel in vas k sebi vzel, da boste tudi vi tam, kjer sem jaz. In kam grem, veste in za pot veste.« Tomaž mu reče: »Gospod, ne vemo, kam greš; in kako bi mogli vedeti za pot?« Jezus mu reče: »Jaz sem pot in resnica in življenje. Nihče ne pride k Očetu, razen po meni.«

(Vir: http://www.kapitelj.com/dusa_vice_verne_duse_v_vicah_2.november.html)

Amicus Dei

SVETNIKI – BOŽJI PRIJATELJI

Sv. Martin

V katoliški cerkvi praznujemo god sv. Martina, škofa v Toursu v Franciji, 11. novembra.

Martin se je rodil leta 316 ali 317 po Kr. v rimski provinci Panoniji, na ozemlju današnje Madžarske. Oče je bil rimski vojak in je svojemu sinu dal ime Martinus, kar v prevodu pomeni *mali Mars*, v čast bogu vojne, Marsu. Še kot otrok je prišel v Pavio, kamor je bil prestavljen njegov

oče, in je tam odrasel. V Paviji je Martin zaprosil za sprejem v krščanstvo, toda kot sin vojaškega veterana je imel življenjsko kariero že začrtano. Pri 15. letih ga je oče prisilil, da je dal vojaško prisego, ker je izgubil potrpljenje zaradi sinovega odpora do vojaške službe in njegove nagnjenosti h krščanskemu meniškemu življenju. Tako se je Martin začel pripravljati na vojaško kariero in hkrati na prejem krsta. Krst je prejel za veliko noč leta 339, ko je služboval v garniziji v Amiensu. Po krstu je Martin ostal v vojaški službi še 20 let, ki jih je preživel kot pravi kristjan in dober vojaški tovariš.

Pri štiridesetih se je odločil, da bo zapustil vojsko in oživil svoj mladostni projekt: postati menih. Odšel je v Poitiers k svojemu prijatelju Hilariju, ki je bil izvoljen za škofa. Ta ga je postavil za eksorcista, kar sicer ni bila posebej priljubljena služba, vendar je Martinu dala možnost, da se je izobrazil v teologiji pod vodstvom tega velikega škofa, ki ga je Cerkev priznala za cerkvenega učitelja. Neke noči je Martin sanjal, da mora spreobrniti svoje starše, zato je odšel v Panonijo in spreobrnil svojo mater, pri očetu pa ni imel uspeha. V panonski provinci je prevladoval arianizem, zato je moral kmalu zapustiti deželo. Odšel je v Milano, nato v Ligurijo in na otok Gallinaro, naposled pa se je vrnil v Poitiers, kjer ga je škof Hilarij znova z veseljem sprejel, ga posvetil v diakona in nato v duhovnika. Hilarij je imel v bližini Poitiersa vilo, kamor se je Martin umaknil in postal menih. Kmalu so se mu pridružili učenci, s katerimi je evangeliziral okoliške prebivalce. Tako je nastal samostan v Ligugèju, najstarejši znani samostan v Evropi.

Martin je v Ligugèju ostal približno deset let, dokler kristjani iz Toursa niso bili poklicani, da izvolijo novega škofa. Meščani so ga hoteli izvoliti za škofa, vendar se je izvolitvi upiral, zato so ga ti z zvijačo zvabili iz njegovega samostana in privedli v Tours ter izvolili za škofa z

aklamacijo. Martin se izvolitvi ni mogel upreti, zato je bil domnevno 4. julija 371 posvečen za škofa v Toursu. Škofovsko službo je opravljal 26 let. Bil je dejaven škof in energičen razširjevalec vere. Gorečnost za vero in strastno zavzemanje za pravičnost sta ga pripeljala do tega, da je postal misijonar med pogani, zaščitnik zatiranih in razsodnik v sporih med verniki, cesarskimi uradniki in samimi cesarji. Toda za evangelizacijo so bili potrebni dobro pripravljeni duhovniki. Zato je Martin v Marmoutieru ustanovil to, kar bi lahko imenovali prvo središče za vzgojo duhovnikov v Galiji.

Med obiskom v podeželski župniji Condate, kamor je pozno jeseni 397 odšel mirit sprto duhovščino, so mu moči pošle in zbolel je za mrzlico. Umrl je 8. novembra 397. Njegovo truplo so po Loari z ladjo prepeljali nazaj v Tours in ga pokopali v skromen grob, kjer je kmalu zrasla velika bazilika. Baziliki, ki je zrasla v Toursu v čast Martinu, se je pozneje pridružil samostan, kamor je frankovsko in merovinško plemstvo pošiljalo vzgajat in izobraževat svoje otroke.

Praznik sv. Martina

Po nekaterih deželah je god sv. Martina povezan z ljudskim praznikom, imenovanim praznik sv. Martina, martinovanje, Martinstag ali Martinmas. Izročilo izvira iz Francije, v 16. stoletju pa se je razširilo tudi v Nemčijo in pozneje v Skandinavijo ter baltske države. Martinovo ima dva pomena: po kmetijskem koledarju zaznamuje konec dela na polju, po astronomskem koledarju pa naravni začetek zimskega časa.

Od poznega 4. stoletja pa do poznega srednjega veka se je po večjem delu zahodne Evrope z martinovim začelo obdobje postenja, ki je trajalo 40 dni in se je zato imenovalo *Quadragesima Sancti Martini* (štiridesetdnevnica sv. Martina). To obdobje je bilo v cerkvenem koledarju kasneje skrajšano in imenovano advent (prihod) ter zaznamuje obdobje pričakovanja rojstva Jezusa Kristusa na božični praznik.

Čeprav sv. Martin nima posebne povezave z gojenjem trte, se mu po izročilu vendarle pripisuje pomembna vloga pri širjenju vinogradništva po tourinški regiji. Od tod tudi povezovanje praznika tega svetnika z zorenjem mladega vina.

Pripravila Marica

Molitve nekoč

V literarni kotiček smo dodali še stare molitve, ki ste se jih naučili od staršev, starih staršev, sorodnikov ... pa jih še nismo slišali ali pa so pozabljene. Zapišite jih in pošljite, z veseljem jih bomo objavili. Pripišite tudi, kdaj in kdo vas je molitev naučil.

Očetove pripovedke

Bil je navaden jesenski dan, ko sem obiskala svojega očeta Toneta. Pričakal me je na pragu, kot vedno nasmejan. Najprej sva malo poklepetala, nabrala želod, žir, ki ga bomo potrebovali v Domu za okrasitev adventnih venčkov. Nato smo skupaj s sestro Marto, ki nama je pripravila čudovito kosilo, pogovor nadaljevali v topli hiši. Beseda je dala besedo in tako je moj oče spet začel stresati šale na račun starih spominov, fantovskih dogodivščin, mladosti, šole. In takrat se mi porodi misel, zakaj ne bi nekaj njegovih spominov zapisala za naš domski mesečnik. Ker je bil oče takoj za stvar, sem vzela svinčnik in zapisala nekaj njegovih utrinkov, ki se jih spominja še iz časov, ko je kot majhen deček v Kamniku obiskoval šolo.

MALI JANEZEK V ŠOLI
Komaj se pouk začne, že huda ura gre.
Vse lenuhe na en mah po klopeh popade strah.
Janez žalostno sedi, sam pri sebi misli si:
»Čuden je učitelj naš, ker te vpraša, ko nič ne znaš.«
Vštric klopi učitelj gre, v klop četrto se ozre.
»Daj, povej mi, Janez, ti, koliko je 5 x 3?«
Janez žalostno sedi in sam pri sebi misli si:
»Če ni 4, je pač 5, toda kaj, če ni 9?«
Vsi učenci pravijo: »Janez, uči se, da boš nekoč naši domovini v čast in pomoč.«

ŠALJIVI TEDEN
Ali poznate to? PONEDELJEK je k TORKU prišel, rekel je, da naj gre SREDA ČETRTKA vprašat, če je res PETEK rekel, da je po SOBOTI res NEDELJA.

SV. MIKLAVŽ

Ker bo kmalu godoval, otrokom najljubši svetnik in zavetnik, je treba vedeti nauk, ki utegne otrokom v šoli koristiti. Pravi pa takole: »Kadar tale dobri mož goduje, se v šoli nikoli ne sprašuje.«

Pripovedovalec Tone Šarc iz Hudega pri Radomljah.
Zapisala hči Terezija

SPOMINSKE DROBTINICE

25 let skupine Nazaret

Skupina Nazaret praznuje že svojo 25-letnico. V ta namen so uprizorili igrico Zlata ptička.

Govori o družini, v kateri so delali razlike med otroki. Ti so morali pomagati pri oskrbi s kurjavo za zimo. Mati pošlje starejša sinova v gozd. Pripravila jima je dobro malico: v nahrbtnik zavije pogačo in dobro pijačo. Mlajši otrok, imenovan TEPKO, ne sme z bratoma, ampak mora sam v hosto. Za popotnico dobi le suhe skorje kruha in kislico. Po gozdu pride dobri mož, se ustavi pri TEPKU in ga sprašuje, kdo je, kje je doma. Mlajši delavec mu ponudi del svoje skromne malice. Dobri mož vidi, kako se mu godi krivica. Ko je Tepko odprl nahrbtnik, je zagledal notri pogačo in dobro pijačo. Ustrašil se je, da je zamenjal svoj nahrbtnik z nahrbtnikom starejših bratov – sedaj bo doma še tepen. Dobri mož je razjasnil, da je on to storil in da je tako prav. Zanj ima darilo – kletko, v kateri je zlata ptička. Kletko je pokril in naročil, naj izgovori besede: *»Drži ga!«,* ko bo v stiski. Odslej se bo imenoval Brihtko, ker je dober, saj mu je ponudil svojo malico.

Pred odhodom mu je povedal, da je v deželi kralj s kraljično, ki se še ni nasmehnila. Poizkusili so že razne reči – brez uspeha. Končno je kralj določil: Kdor jo bo pripravil do nasmeha, jo bo dobil za ženo. Moža sta se poslovila.

Mlajši sin je bil utrujen, ustavil se je v gostilni in prosil za prenočišče in hrano. Zmerjali so ga z beračem, le gostilničar je ugledal kletko in sklenil, da mu jo z zvijačo ukradejo. Odslej so priliznjeno govorili, naj se usede na stol, se odpočije – kletko pa bodo spravili v hrambo. Bili so nasilni, zato je izrekel besedi: »Drži ga!« Oseba se je prilepila na kletko, in slišalo se je le vpitje. Kralj je hotel narediti red, pa se je še sam ujel

in krona mu je padla z glave. V gostilno je prišla še kraljična in zagledala »četico«. Od srca se je zasmejala. Brihtko je vse rešil s pravo besedo. Bili so pošteni in priznali so, kdo je kraljično spravil v smeh. Kralj je držal besedo in sledila je poroka in slavje.
Otroci iz skupine Nazaret so dobro in srčno igrali – navdušili so poslušalce in gledalce – le tako naprej.

Udeleženka igrice

Dobrodelna prireditev

V soboto, 19. 10. 2019, je bilo v Jožefovi dvorani, ki je bila polna do zadnjega kotička, še posebej veselo zaradi dobrodelne prireditve, na kateri so se zbirala sredstva za senzorno sobo Miklavževega vrtca in za »počivalnik« Doma Marije in Marte. V bogatem kulturnem programu je nastopila znana slovenska pevka Regina, ki je občinstvo ogrela s svojimi znanimi popevkami, v nadaljevanju je nastopil trio Viva iz Trebnjega. Malčke Miklavževega vrtca pa je navdušil g. Igor Ribič, ki je na TV zaslonih poznan kot Ribič Pepe. Vsi omenjeni so se odpovedali svojemu honorarju. Vsaj toliko kot vsi predhodno omenjeni pa sta obiskovalce prireditve navdušila glasbena nastopa otrok

Miklavževega vrtca ter oskrbovancev in zaposlenih Doma Marije in Marte.
Organizatorji dobrodelne prireditve se vsem obiskovalcem in donatorjem zahvaljujejo za prostovoljne prispevke. Ker kljub vsemu še ni bilo zbranih dovolj sredstev,

lahko svoj prostovoljni prispevek nakažete tudi na transakcijski račun:
Dom Marije in Marte: SI56 19100-0010050515
Miklavžev vrtec: SI 56 19100-0010082331

Samo Venko, tajnik ŽPS Župnije Dolnji Logatec

Druženje z otroki ☺

Izjemoma smo imeli Kofetkarji in ostali oskrbovanci Doma sestanek v ponedeljek, 30. septembra. Prišli so tudi otroci Miklavževega vrtca. Moderatorka Terezija je povabila klekljarico iz Loga. Sestanka se je udeležil tudi g. Janez in mali skupinici omogočil izdelavo slik. Na lesu vžgano sliko sadja in rožice so dali v okvir in izdelek je bil končan. Klekljarica nam je pokazala »bulo«, ponekod ji rečejo tudi »punkel«. Notri je žaganje, spodaj še kol, da je bolj stabilno. Pojasnjen nam je bil izvor čipk – približno takole gre:
V istem času, ko je Krištof Kolumb odkril Ameriko, so v Idriji v škafu na dnu našli tekoče živo srebro. Razvoj je šel dalje. V Idrijo so prihajali strokovnjaki, da so usposobili delavce za rudarje in povedali vse o postopku pridobivanja rude. Za inženirji so prišle še njihove žene iz Belgije. Te so že izdelovale čipke, malo večje kot so naše sedaj. Idrijčanke so spoznale, kako se to izdeluje in delo sprejele zase kot dodaten zaslužek družine.
Gospa iz Cerknega je o sebi povedala še to: že s petimi leti je začela klekljati. Mali prstki so gibčni, otroci so radi posnemali odrasle. To delo jo še vedno veseli. Pokazala je različne izdelke. Povedala je še to, da klekljan artikel ni znala všiti v obleko, prt, bluzo. V to jo je »prisilila« 92-letna rojakinja, češ, da mora takoj priti k njej, da jo nauči všiti, ker ne bo več dolgo.
Vse to ji je povedala v dialektu. Akcija je uspela. Vsi smo res poslušali, posebno smo si zapomnili stavek, da po vojni niso ničesar zavrgli, nobene nitke sukanca.

Tako so začeli pri najmlajših. Vprašali so jih, kdo je že star 5 let. Fantka, ki sta se javila, sta korajžno pričela delati kitko! Mladi, urni prstki – kaj hočemo. Ostali smo malo navijali in odvijali sukanec – tudi tako se pridobi bolj gibčne prste.
Nekaj kitk smo tudi mi ustvarili. Za nagrado smo dobili sok, pecivo, kavico. Dobro je, da imamo kuhinjo, ki še dodatno kuha in peče.
Na koncu so na obisk pripeljali še cicibančke z avtomobilom in enim vozičkom. En malček je imel za korajžo za vstop v Jožefovo dvorano kar dudico v ustih. Vsi so gledali, kaj delamo, ploskati pa še ne znajo.
Hvala za obisk klekljarici in g. Janezu – tako nam čas hitro mine v veseli družbi.

»Oj, lepo je res na deželi …«

Srečanje Kofetkarjev v petek, 4. oktobra 2019. Moderatorka je povabila neznanca in zraven je prišla še fotografinja. Misel je bila, da sta osebi lahko povezani in sta tudi bili. Iskali smo poklic pokrite osebe. Neverjetno hitro je naša Kofetkarica uganila – kmet. Še dodala je, da se ji je to sanjalo. Gospod Tone Kavčič je o sebi povedal približno takole …
V družino je vojna ostro zarezala – izgubili smo očeta. Kako s kmetijo naprej? Nekaj časa so pri delu pomagali dobri ljudje. Sam se je že kot otrok hitro zavedal, da mora pomagati pri opravilih: kositi – zjutraj je še šlo, po 11. uri pa kosa ni več rezala, trava se je osušila. Pri delu je hitro poprijel tudi mlajši brat. Tako je opisoval delo in skrbi.
Po drugi strani se spominja otroštva, ko je v lazu nad hišo zgodaj zjutraj poslušal ptičje petje – pravi koncert. Rad je delal in se veselil uspeha. Po vojni je bila še »oddaja«, a so s trdim delom le preživeli.
Spomnil se je še enega dogodka in dobil solzne oči: mami so iz hleva odgnali zadnji rep. Kriknila je in povzdignila roki: le kako bo sedaj hranila najmlajšega otroka?! Izterjevalca sta bila že na ovinku, se

spogledala in žival vrnila v hlev. V vsakem času je človek lahko ostal ČLOVEK. Gospod Tone nima zamere v sebi, vsem želi dobro.
Najbolj je bil srečen, ko je spoznal svoje dekle – a kaj, ko je moral k vojakom. Velikokrat je med pripovedovanjem poudaril, kako spoštuje ženski spol, že svojo mamo je, nato dekle. Ko je vojaščina minila, se je poročil in imel več otrok. Te so strogo vzgajali, vseeno pa s srcem.
V hlevu so imeli največ 38 glav živine, več prašičev. Hišo so pospravili. Vedno je bil delaven in rad v naravi, pošten, priznaval je Boga nad seboj. Naš kmetič čaka svoj 80. rojstni dan. Več kot 40 let je bil srečno poročen, nato je izgubil ženo zaradi bolezni. Težko je biti sam. Otroci so se razpršili, zgradili so si hiše. Končno je le spoznal in dobil pomočnico – tako za na kmetijo. Težko jo je pregovoril, a je le uspel in sedaj je vesel in želi dobro vsem okrog sebe. Trenutno ima v hlevu le 13 repov, kmetijo je že prepisal na sina.
S seboj je prinesel svoj izdelek: brezovo metlo, pokazal nam je pripravo špil za klobase.
Poučil nas je, kaj vse mora znati gospodar na kmetiji: biti mali veterinar v hlevu: poznati mora lego teličkov ob prihodu na svet, sicer je treba ukrepati. Spoznati se je treba na krmo, napajanje – skratka: opazovati naravo ves dan, vse leto, kaj se dogaja. Postoriti mala dela pri vzdrževanju hiše in gospodarskega poslopja.
Poleg tega zna naš Tone kuhati žganje. Dobra kapljica mora biti močna 50–52, če je slabša, je ponekod ne kupijo. Sam stiska tudi sadjevec, dela dobre salame …
Spominja se svoje mladosti, kako so fantje na vasi po opravljenem delu peli, se poveselili – tudi vasovali, si pomagali pri delu: košnji, ličkanju. Sedaj se ob traktorju sliši le brnenje – no, ob nesreči še stopijo skupaj in si pomagajo.
Nam, stanovalcem, je nekako povedal, kako nam je dobro, saj smo na toplem, nismo lačni … Včasih so ljudje beračili … Če pa pomislimo, da nekdo dela 40 let in ob sedanji pokojnini zmanjka male vsotice za oskrbnino, se pa spomnimo na Ivana Cankarja in hlapca Jerneja. Da je sam pred leti lažje preživel, se je zaposlil in tiskal – za razne naročnike. Tudi našemu g. župniku je že svetoval, naj bo usmiljen in naj razume male ljudi. Če mislimo, da je kaj narobe, naj povemo, se pogovorimo.
Na vprašanje, kaj bi si želel, če bi prišel sam v Dom – je odgovoril: lep pogovor in prijateljstvo, dobro vzdušje. Sam o sebi je rekel, da bi ob

ponovni izbiri bil in izbral poklic kmeta, samo kmeta. Povezan z naravo, delom in seveda – s pravo, dobro, verno pomočnico. To je rekel zato, ker je bil tako težko SAM.
V tem oziru nas vse oskrbovance razume, zato je važen odkrit pogovor. Že Bog je v raju priskrbel Adamu pomočnico. Sam res spoštuje ženski spol – tega še nobena povabljena oseba ni tolikokrat omenila, izžareval je resnico in dobroto obenem.
Hvala moderatorki Tereziji za obisk g. Toneta – kajti vsi izhajamo iz kmečkega stanu, če gledamo svoj rodovnik, in dobro je, če smo na to ponosni.

Članica Kofetkarjev

Terezijin skriti gost

Srečanje Kofetkarjev 11. oktobra – tokrat izjemoma nadstropje nižje kot običajno – pa še izostanek gosta. Ker je sedaj »atomska« doba, je takoj »prišlo nadomestilo«; kar moderatorka sama je nastopila in uspela. Veliko smo o njej že vedeli, dodala pa je še …
Rojena v vasi Hudo pri Volčjem potoku – poročila se je v Peklu. Tam je bilo pred leti še vse skromno – le narava je bila izjemno lepa. V družini so bili 4 otroci. Mati je bila stroga, a vseeno topla in razumevajoča. Staremu očetu je pred leti pogorela hiša – le s težavo je postavil nazaj svoj dom. Zato je še oče imel vedno v mislih: blizu hiše mora biti voda za gašenje, če se kaj zgodi. Izkopal je vodnjak, kasneje so imeli še hidrant. Otroke je usmeril, da so bili vsi pri gasilcih. Glavno je, da znaš hitro nuditi pomoč.
Pri vzgoji sta bila starejša otroka pod očetovim vplivom: delo na polju, travniku, v gozdu. Mlajši sestri, ki sta bili še doma, je mama učila gospodinjstvo, šivati, ročna dela. Samo Terezija z bratom ni imela te možnosti.

Še danes zna poprijeti za težaška dela.
Želela je biti cvetličarka. Šola je bila v Celju – morala bi oditi od doma, biti v internatu. Starši so se bali raznih nevarnosti. Poslali so jo na najbližjo kmetijsko šolo v Kamnik. Vozila se je s kolesom. Tri šole so organizirale kmetijsko tekmovanje MLADI IN KMETIJSTVO. Tu je spoznala svojega bodočega moža in se z 18. leti poročila ter se preselila v Dragomer, na kmetijo.
Spomini na mladost so lepi. Oče je bil zaposlen v Arboretumu – Volčji Potok. Skrbel je za zelenice. Otroci – tudi sosedovi – so smeli tja in se igrati. Zimzeleno grmovje in ostalo so imeli za lušice, se obiskovali, pogovarjali, se igrali kavboje – indijance, ravbarje – žendarje …
Še danes občuduje naravo in ob izletih z možem ji njen oče vedno naroči: »Naj bodo tvoje oči moje oči.« Oče je želel videti svet, pa ga ni mogel, bili so drugačni časi. No, na kmetiji je ljubo delo in še enkrat delo. Na svet so prišli še 4 otroci, tu sta živela še dva starejša – čez 90 let. Z voljo je šlo, še oseba brez otrok ji je bila v veliko pomoč. Sedaj so otroci odrasli, začela se je izobraževati, postala je magistra poslovnih ved. V mednarodnem transportu je bila 15 let in končno, ko je ta propadel, je poprijela v DMM, kjer je vsestranska pomoč.
Mož je šofer, vozi od Rusije do Italije. Vožnja je pestra, tudi nevarna. Kdor ima lepo mladost, je lahko vesel. Vzdušje doma je bilo domače.
Moderatorki Tereziji čestitamo za hipno rešitev problema, ki je nastal. Saj je bilo rečeno: korajža velja!
Pogoščeni smo bili s kavico, saj smo Kofetkarji!, in keksi.

Članica Kofetkarjev

Lov na polhe

Srečanje Kofetkarjev v petek, 18. oktobra 2019.
Moderatorka Terezija in pomočnica Saša sta privedli zakritega gosta: ugibali smo njegov hobi v jesenskem času. Odgovor: nabiranje gob in kostanja ni bil problem.
Slušateljica je le uganila: lov na polhe. Kdo bi si mislil kaj takega o našem Janezu Trčku – je strasten lovec na polhe. Povedal je veliko zanimivosti ...
Nekoč je bilo več živalic kot danes. Prvi uradni zapis o tem lovu je iz leta 1300 v Senožečah. To dejavnost so obdavčili okrog leta 1500.

Včasih je lahko VSAK lovil polhe tudi v tujem gozdu; domačin srnjakov in zajcev namreč ni smel. Polh živi v duplih – žival sama oceni letino žira in ima temu primerno tudi število potomcev.
Kot sovražnik polha se pojavi človek, sova, mačke … Žival tehta 17 do 35 dkg; dolg je 15 cm, brez repa. Njegove ustrojene kožice so odlične za izdelavo polhovk. Dobro ščitijo pred mrazom. Lovec Janez jih je ulovil največ 28 hkrati. Včasih je bil lov na polhe za preživetje, kape polhovke so prodajali celo na Dunaju. Predstavljale so »simbol slovenstva«; končno so prav zaradi tega prepovedali prodajo.
Na zimo se polhi ugnezdijo v duplih. Pisatelj F. Saleški Finžgar je v svoji knjigi Gospod Hudournik opisal polhe, ki so se naselili v njegovi koči pod Stolom. Pod streho je »strašilo«. Poslušal je cviljenje, tekanje – ni imel miru na svojih počitnicah v hribih. Če se polh naseli na podstrešju, grize tudi kable, s svojim tekom sem in tja pa moti nočni mir in počitek.
Pri hrani ni izbirčen. Poleg žira ima rad jabolka, kutine … Je tudi meso rastlinojedih živali. Je zelo radodaren – zato se tudi ujame v past. Lovec nastavi past pred njegovo luknjo, duplino ali na drevo. Past deluje z močnim udarcem po glavi – žival se ne muči. Ta udarec se ponoči dobro sliši, ker odmeva, in lovec po ropotanju takoj ve, koliko pasti se je sprožilo ob obisku polhov.
Gospod Janez ima svoj red: če pasti postavlja ponoči, jih ponoči tudi pobira. Kadar pa nastavlja polhom podnevi, se giblje le podnevi od pasti

do pasti. Zelo zdravilna je polhova mast: za celjenje ran. Dober je tudi polhov golaž – le vsem ne tekne. Pečen polh je najboljši, če je pečen v lastni masti.
Žival ima zelo izostren voh. Na pasteh je človekov vonj. To lovec na polhe zabriše – uporabi alkohol, ki ima aromo. Tako ga preslepi.
Ko je naš lovec ujel dovolj polhov, mu je strokovnjak kožice ustrojil. Polhovko pa si je sešil kar sam. Nič ni omenil, da bi sprejemal »naša naročila« za kape. Saj ga moramo razumeti.
Hvala, g. Janez Trček, za obisk in opis teh živalic ter potek njihovega lova. Še na svidenje!

Pogostitev na srečanju: kavica, skutin zavitek – zahvala naši kuhinji, domače grozdje, sadni jogurt.

Članica Kofetkarjev

Zahvala donatorjem

»Če bomo nocoj prinesli olajšanje samo enemu stanovalcu, ki svojo jesen življenja preživlja v Domu Marije in Marte ali pa osrečili samo enega malčka iz Miklavževega vrtca, mislim, da bo nocojšnji dobrodelni koncert izvršil svoje poslanstvo. Dobrodelnost sama po sebi velja za plemenito gesto, še posebej, če prihaja iz srca. Človek se ob razdajanju počuti dobro, poje mu srce in občuti srečo.« Tako je voditeljica Katarina nagovorila občinstvo na dobrodelni prireditvi.

V imenu Miklavževega vrtca in Doma Marije in Marte se vam iskreno zahvaljujemo za vsak vaš prostovoljni dar. Bog vam povrni.

Zaposleni Doma Marije in Marte in Miklavževega vrtca

Donatorji:

Fortrade trgovina s pohištvom d.o.o.
Šušteršič krovstvo, kleparstvo, gradnje, trgovina, d.o.o.
Tehnodom - tehnična trgovina Možina Franc s.p.
Trgocev gradbeništvo in trgovina, d.o.o.
Avtomati Štefančič d.o.o
Dr. Gorkič d.o.o.
Dvigala Bartol d.o.o
Pri-ma d.o.o.
Firis Imperl d.o.o.
3 IT d.o.o.
Mizarstvo in tesarstvo Nagode
Servokom čiščenje in servis, d.o.o Žiri
Sonja Pezdir
Aleš Strle s.p.
Pavel Pivk s.p.
Sanolabor
KEFO d.o.o.
Varnost Vič d.d.

Krašcommerce d.o.o
PIGO
Farme Ihan d.d.
Pekarna Pečjak
Študentski servis

MEDGENERACIJSKE SKUPINE

- BETANIJA: sreda ob 15. uri v V. nadstropju Doma Lazar
- EMAVS: torek ob 15. uri v V. nadstropju Doma Lazar
- MARIJA: četrtek ob 15. uri v jedilnici Doma Marije
- MARTA: torek ob 15. uri v jedilnici Doma Marije

TEDENSKE AKTIVNOSTI

- PONEDELJEK, SREDA, PETEK ob 7.10: telovadba v Domu Marije;
- PONEDELJEK, SREDA, PETEK ob 9.00: telovadba v Domu Lazar;
- PONEDELJEK ob 9. 00: vaje za spomin v Domu Marija;
- TOREK ob 9. uri: vaje za spomin v V. nadstropju Doma Lazar;
- TOREK ob 9. uri: gibanje in vaje za spomin v Domu Marta;
- TOREK ob 11. uri: gibanje in vaje za spomin v Domu Lazar IV. nad.;
- SREDA ob 9:45: gibanje ob glasbi v Domu Marta;
- ČETRTEK ob 9. uri: kreativna delavnica v pritličju Doma Marta;
- PETEK ob 10.30: sv. maša v kapeli Doma;
- NEDELJA ob 10. uri: sv. maša v župnijski cerkvi.

MESEČNE AKTIVNOSTI

- NEDELJA, 3. 11. 2019, Zahvalna nedelja;
- ČETRTEK, 14. 11. 2019, ob 15. uri: martinovanje in kostanjev piknik;
- NEDELJA, 17. 11. 2019, med. dan spomina na žrtve prometnih nesreč;
- SREDA, 20. 11. 2019, ob 9.30: obisk otrok in skupne delavnice;
- ČETRTEK, 21. 11. 2019, celodnevno češčenje v farni cerkvi;
- ČETRTEK, 21. 11. 2019, ob 9. uri: knjižničarka na obisku;
- ČETRTEK, 21. 11. 2019, ob 19. uri: predavanje za odrasle v JD;
- SREDA, 27. 11. 2019, ob 9.15: kino v Jožefovi dvorani;
- ČETRTEK, 28. 11. 2019, ob 14. uri: praznovanje rojstnih dni;

Meni pa je dobro, da sem blizu Tebe, moj Bog.
Ps 73,28

Osojnik Rupnik Marijana

Blagor vam, ker ste se že tukaj veselili srečne večnosti.

RAZVEDRILO

O jeseni

Znan slovenski pregovor smo razrezali na koščke. Vsak košček ima svojo številko.

Postavite koščke na ustrezna mesta na spodnje črte – številka v oklepaju pri vsaki črti vam pove številko koščka, ki se nahaja na tej črti. Ko boste postavili vse koščke na ustrezna mesta, boste lahko prebrali pregovor.

Pregovor:

_____(1) _____(2) _____(3,4) _____(5,6,7)

_____(8,9). _____(10) _____(11,12)

_____(13,14) _____(15) _____(16,17,18).

SMEJALNICA

V ŠOLI

V šoli je hotela učiteljica otroke podučiti, kakšno zlo je alkohol za zdravje ljudi. Da bi jim to še potrdila, je pripravila preizkus. Vzela je dva kozarca, enega napolnila z vodo, drugega z vinjakom in v vsakega dala po eno glisto. Čez čas je glista v kozarcu z vinjakom poginila. Tista v vodi pa je živahno plavala. Da bi učiteljica preverila, kaj so se otroci naučili, je vprašala, kdo bi vedel povedati, kaj je prikazal preizkus. Po kratkem molku v razredu se je oglasil Janezek iz zadnje klopi: »Tršica, ta preizkus nam pove, da je alkohol dobro zdravilo proti glistam.«

ZDRAVNIK

»Zakaj ste pravzaprav postali dermatolog?« sem vprašala doktorja. »To je pa čisto enostavno!« je rekel. Pacienti me ne kličejo ponoči, nihče ne umre za svojo boleznijo in redkokateri pacient ozdravi.«

Metoda

Izdaja Dom Marije in Marte Logatec. Ureja Leonida Župančič.